

Netradiční výchovné a terapeutické činnosti ve výchovné práci pedagoga

Přednáška z Teorie a praxe edukace

Základní pojmy

terapie - vychází z řeckého slova doprovázeti

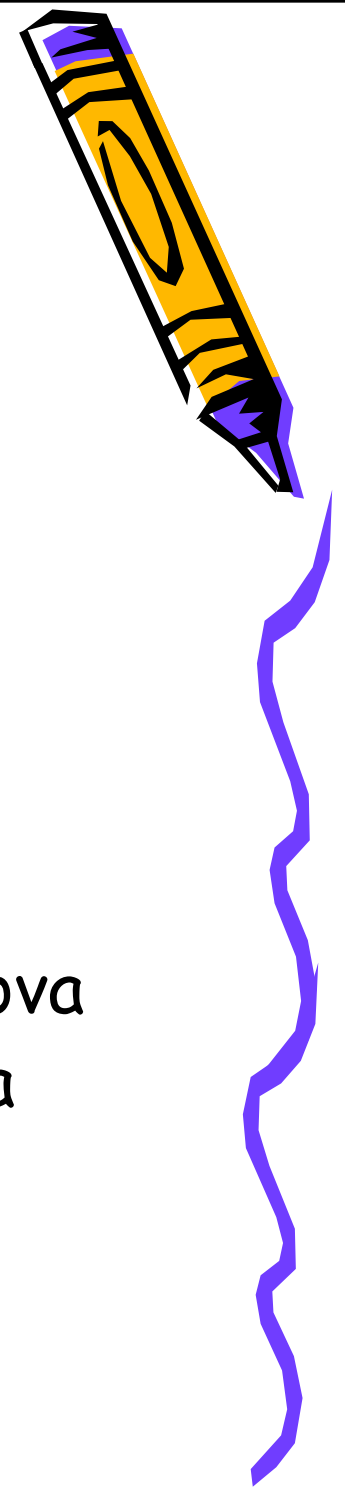
edukace - vyvádění (Platonova jeskyně stínů)

- **vzdělání** - z hlediska osobnostního pojetí (kognitivní složka - osvojené vědomosti, dovednosti, postoje, hodnoty, normy,...)
- z obsahového pojetí (konstruovaný systém informací a činností)
- institucionální pojetí, socioekonomické pojetí, procesuální pojetí
- **výchova** - působení na osobnost člověka s cílem dosáhnout pozitivních změn v jeho vývoji

*Je těžké rozlišit jednotlivé pojmy,
poněvadž vše se velmi prolínají.*
Pedagogové i terapeuti mohou užívat
podobných technik (her).

- terapeut nebude muzikou učit vyjmenovaná slova
- pedagog se nebude pokoušet o psychoanalýzu a nedagnostikuje

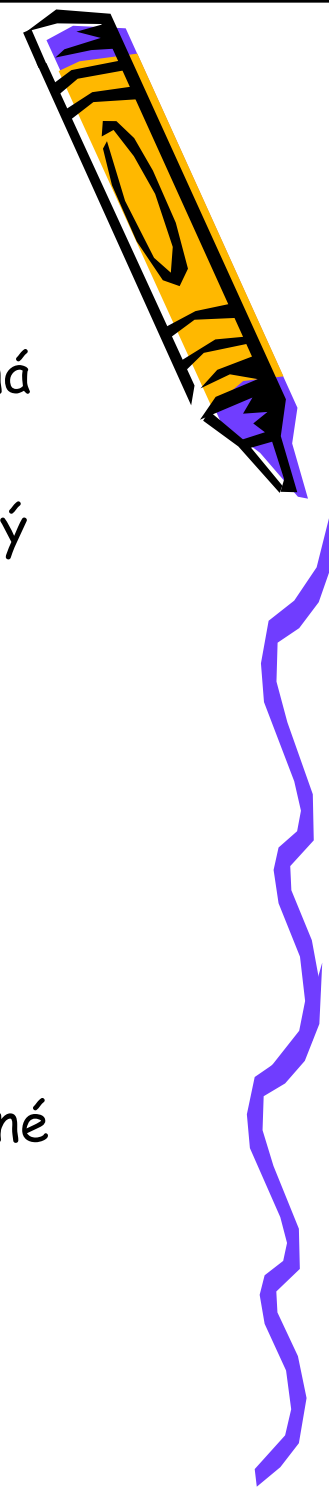
Rozdíly odlišující tyto činnosti hledejme v otázkách:

- **čím a jak působíme** (potenciál sociální, terapeutický, vzdělávací, výchovný)
- **na koho působíme** (cílová skupina - pacient, nebo klient („zdravý“ člověk) s určitým problémem, lidé s fyzickými či psychickými potížemi, student, frekventant, účastník, ...)
- **na co působíme** (zvyšování soc. interakce, integrace osobnosti, schopnost uvolnit se, koncentrace, zvládání svých emocí, chování (spontánní i konstruktivní), sebedůvěra, sebeúcta, schopnosti poznání a přijetí své role /omezení i možnosti/, rozšíření repertoáru rolí pro život, ...)

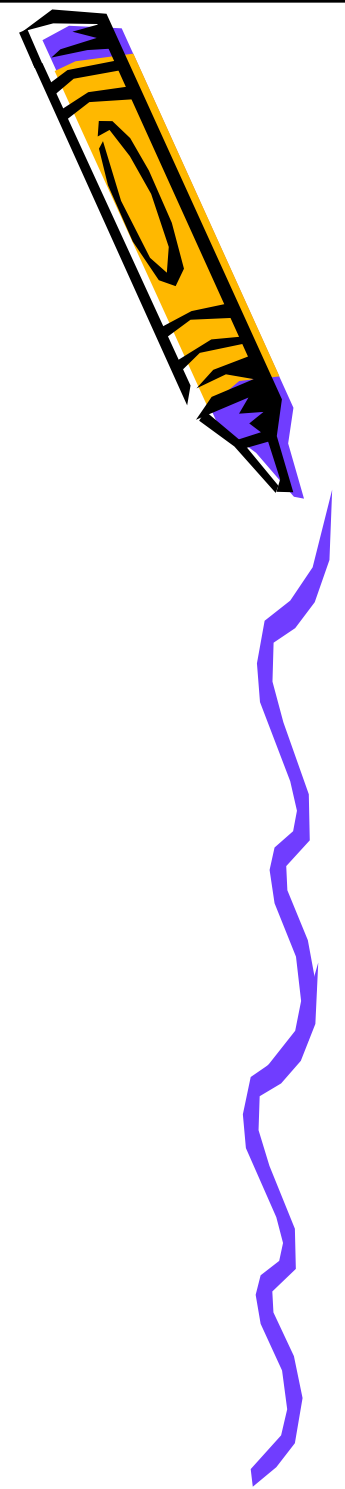

- **čeho chceme dosáhnout** - účel (léčba, léčebný postup, léčebná činnost, záměrné působení na osobnost k dosažení pedagogických i psychologických cílů ve vývoji jedince, prostředek emočního ventilace, sublimace /přenos v přijatelný směr/, katarze /duševní očista/, hledání alternativního postoje, modelu,...)
- **co se při ní děje, role** (dramatická improvizace zaměřená k terapeutickým účelům, hledání alternativního postoje, modelu, představování, hraní a reflektování lidské zkušenosti, improvizace, interpretace, vstupování do rolí, simulace, ovlivnění postojů, nálad, vztahů, komunikace, integrace osobnosti a skupiny)
- **kdo působí** (psycholog, psychiatr, terapeut, pedagog a vychovávatel, léčebný, speciální pedagog)
- **v jakých podmínkách** - (prostředí- společenskovední a výchovné disciplíny, v jakých podmínkách)

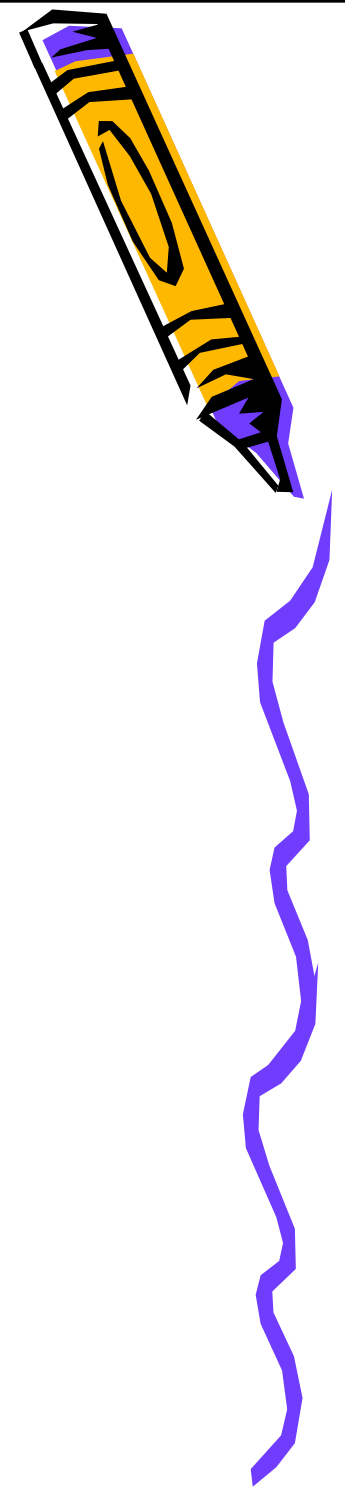
Společné téma hledejme

v „učení“ = poznání sebesama,
osobnostním růstu, sebepojetí,
sebereflexi, ...

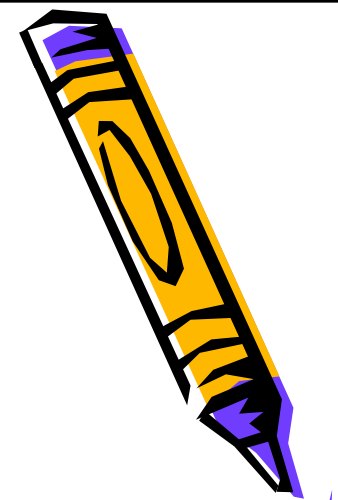
Vybrané terapeutické obory

- Dramaterapie
- Arteterapie
- Muzikoterapie
- Hipoterapie
- Canisterapie
- Bodyterapie
- Choreoterapie;
- Terapie prožitkem
- Dobrodružná terapie
- Skupinová psychoterapie
- Aj.

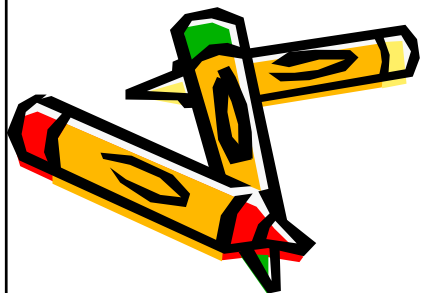
Příklad srovnání příbuzných disciplín:

- VÝCHOVA
- TERAPIE
- UMĚNÍ

Výchova (dramatická, výtvarná, hudební, ve volném čase)

- Záměrné působení na osobnost k dosažení pedagogických i psychologických cílů ve vývoji jedince
- představování, hraní a reflektování lidské zkušenosti
- improvizace, interpretace, vstupování do rolí, simulace
- společenskovědní disciplíny

Terapie (psychodrama, sociodrama, dramaterapie)

- dramatická improvizace zaměřená k terapeutickým účelům, hledání alternativního postoje, modelu
- zvyšování soc. interakce, integrace osobnosti
- schopnost uvolnit se, koncentrace, zvládání svých emocí, chování (spontánní i konstruktivní)
- sebedůvěra, sebeúcta, schopnosti poznání a přijetí své role (omezení i možnosti)
- rozšíření repertoáru rolí pro život, eklekticismus
- psychicky nemocný člověk
- pacient jako protagonista představující sebe sama
- psycholog, psychiatr, terapeut (léčba dramaterapeut)

Umění (teatroterapie)

- má svůj potenciál sociální i terapeutický
- osobnostní růst
- prostředek emočního ventilace, sublimace (přenos v přijatelný směr), katarze (duševní očista)
- ovlivnění postojů, nálad, vztahů, komunikace, integrace osobnosti a skupiny
- pacient jako protagonista představující sebe sama
- hledání alternativního postoje, modelu
- léčebný, speciální pedagog

